

Врастъ и. с. ср. значенія крѣпко примусъ, врасту (*o растеніи*): А при това и корене-то колко-то и да ся растилать на далечь, не можатъ да ся охванѣть яката и да ся врастатъ. *Л. Д.* 1872 р. 243.

Врата (син. порта) с. ж. и с. мн. **Вратици** ум. воротца 1) ворота: Но хоро-то, *пѣтни-ти врата* и сѣденки-тѣ не сѫ згодни мѣста за опознаваніе. *Л. Д.* 1874 р. 73. Буйно ся врата потрошахъ, Страшно кучета залаихъ. *Д.* 36, 82—83. Желѣзни му врати-ти Сребръни мъ ключарки. *ib.* 49, 32—33. Затвориле мали врати—и големи. *М. I.* Гроб-отъ да ми иправатъ Сосъ деветь вратици, Ветарь ка ке духне, Мухла да разнесе. *ib.* 8. Що бѣа куки 'уба'и До деветь врати големи, Десета врата наймала, Край мала врата ливада. *ib.* 33. По чужди-те врати, По турски чифлици. *ib.* 109. Кога бѣше седналъ да вечера, Отъ вратици гласъ достигнаха. *М. 143.* Та си продаде куки-те Со високи-те чардаци, Со ситни дробни пармаци, Со деветь враки же-лезни; Секоя врата ограда, Наймала врата ливада, Во ливада-та бѣль чадаръ, Во чадаръ седѣть майстори. *ib.* 393. Две сестри въ една дупка (врата). *ib.* р. 531 (мат.). Нж ли би пакъ Божиѣ работутъ, Те сѫ вѣрта-тѣ утворихъ. *Ч. 301.* 2) дверь, двери (*въ дверяхъ*): Скрышни врата, за да бы могатъ абиѣ да ся скрые. *У.* 277. Врата-та не быва да сѫ ягко притворены а да отзѣвать.. да ся расхлажда стая-та. *Л. Д.* 1871 р. 120. Той възмѣзе при чловѣка, кого-то тръсяще, и потро-на на врата. *П.* 27. Единъ день като отивахъ на бания, видѣхъ тоя Ни да сѣди на дюкенските си врата, и тутаки ся влюбихъ на него. *Х. II.* 151. Ненадѣйно чухме да ся хлопа силно на *стапенитъ врата* дѣто сѣдѣхме двама. *ib. II.* 142. 3) **Мали врата калитка**: Гюла си мѣко биене На мали врата градински. *Д.* 29, 10—11. Що тѣрси Алиа На мали-тѣ врата Подъ крива-та круша? Нито сѫмъ хлѣбарка, Нито сѫмъ кр҃чмарка! *Л. Д.* 1876 р. 154. *Ср.* подъ сл. вратникъ.

Вратарь с. м. **Вратарка** с. ж. привратникъ, привратница: Оплашена-та стражка обади на глава-тѣ и на вратарь-атъ. *Р.* 169. Церберъ былъ вратарь на адъ. *Т.* 135. Да дойде вратарь-тѣ (*ostiarius*), единъ робъ, да му отвори. *Л. Д.* 1874 р. 124. Онѣзи прѣкрасна вра-тарка думаше на сестра си. *Х. I.*, 109.

Вратига с. ж. родъ приворотнао зелья: Да си набере майка-та Синя-та бѣла тентава, Жѣлта-та вратига и куманига. *Д.*, 7, 37—39. „Стояне, сыну Стояне! Иола ти майка набере Уть девестъту ну гради-ны Пилинь, Стояне, вратика, Уть гуроа-на гуроцвѣтъ, И уть равну поле трандафель; Да ти хы вишіамъ въ калпака-на: Аку е мума хуба-ва, Чи ще та близу наближи; Пак ку е юда пиринска, Чи ще ту уть